

*Sygn. akt V Ka 312/14*

## WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

*Dnia 14 lipca 2014 r.*

*Sąd Okręgowy w Gliwicach*

*V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku*

*w składzie:*

**Przewodniczący:** SSO Jacek Myśliwiec

**Sędziowie:** SSR del. Katarzyna Gozdawa-Grajewska

SSO Lucyna Pradelska-Staniczek (spr.)

**Protokolant:** Justyna Napiórkowska

w obecności Wandy Ostrowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2014 r.

sprawy:

**R. W. /W./**

**s. H. i B.**

**ur. (...) w R.**

**oskarżonego o przestępstwo z art. 191 § 1 kk i art. 13 §1 kk w zw. z art. 157 § 1 kk przy zast. art. 11 § 2 kk**

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 31 marca 2014r. sygn. akt IX K 469/12

I.utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne;

II.obciąża oskarżyciela posiłkowego P. P. na rzecz Skarbu Państwa opłatą za II instancję w kwocie 60zł (sześćdziesiąt złotych ) i zasądza od niego wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 10zł ( dziesięć złotych).

Sygn. akt V Ka 312/13

## UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rybniku wyrokiem z dnia 31 marca 2014r, sygn. akt IX K 469/12, uznał oskarżonego R. W. za winnego tego, że w dniu 8 kwietnia 2012 roku w J. przy ulicy (...), stosując groźbę bezprawną poprzez zamachnięcie się trzymaną w rękę siekierą zmuszał pokrzywdzonego P. P. do opuszczenia pojazdu marki B. (...) o nr rej. (...) oraz usiłował dokonać uszkodzenia ciała pokrzywdzonego, jednak zamierzonego czynu nie dokonał z uwagi na zablokowanie ciosu przez pokrzywdzonego poprzez złapanie trzonka siekiery i gwałtowne odjechanie z miejsca zdarzenia, tj. za winnego

występku z art. 191 §1 kk i art. 13 §1 kk w zw. z art. 157 §1 kk przy zast. art. 11 §2 kk i za to na mocy art. 14 §1 kk w zw. z art. 157 §1 kk przy zast. art. 11 §3 kk wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 69 §1 i 2 kk, art. 70 §1 pkt 1 kk Sąd warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 4 lat tytułem próby.

Na mocy art. 71 §1 kk Sąd wymierzył oskarżonemu karę grzywny w rozmiarze 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych.

Na mocy art. 63 §1 kk na poczet orzeczonej kary grzywny Sąd zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie tj. okres tymczasowego aresztowania od dnia 8 kwietnia 2012r. do dnia 25 maja 2012r. uznając karę grzywny za wykonaną w rozmiarze 96 stawek dziennych.

Na mocy art. 44 §2 kk Sąd orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci przepadku na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego w postaci siekiery wpisanej do księgi przechowywanych przedmiotów Sądu Rejonowego w Rybniku pod pozycją 59/12.

Na mocy art. 627 kpk Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego P. P. kwotę 648 złotych tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie. nadto Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę w wysokości 380 złotych i wydatki poniesione od chwili wszczęcia postępowania w sprawie w kwocie 666,80 złotych.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli oskarżyciel publiczny Prokuratura Rejonowa w Rybniku oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego.

Oskarżyciel publiczny w swojej apelacji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż wobec oskarżonego zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna albowiem zachowanie oskarżonego nie miało charakteru działania przemyślanego, podejmowanego z premedytacją i wymierzenie mu w konsekwencji kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego ujawnionego przez Sąd w sprawie, w szczególności zamiar towarzyszący oskarżonemu w chwili podjęcia czynności wykonawczych wobec pokrzywdzonego, rodzaj użytego narzędzia i siła jego użycia, uprzednia karalność oskarżonego, stopień jego zawinienia i społeczna szkodliwość czynu, rodzaj dobra prawnego, które zostało zagrożone przez oskarżonego, jak również motywacja, którą się kierował, w pełni uzasadnia stanowisko, iż oskarżony nie zasługuje na dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności a zastosowanie tej instytucji nie spełni celów stawianych wobec wymierzonej kary. Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie wobec oskarżonego kary bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego w swojej apelacji zaskarżył powyższy wyrok w części co do kary i zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 46 §1 kk poprzez jego niezastosowanie i nie orzeczenie wobec oskarżonego obowiązku naprawienia szkody w sytuacji, gdy oskarżony został skazany za zarzucany mu czyn, okoliczności wystąpienia szkody zostały ustalone i udowodnione w toku postępowania, a pokrzywdzony złożył stosowny wniosek w tym przedmiocie, czym zostały spełnione wszystkie przesłanki orzeczenia obowiązku naprawienia szkody, zatem Sąd zobowiązany był do orzeczenia tego środka karnego. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego R. W. na rzecz pokrzywdzonego kwoty 450 zł tytułem obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem szkody w postaci stłuczenia szyby samochodu pokrzywdzonego.

### **Sąd Okręgowy zważył co następuje:**

apelacje nie zasługują na uwzględnienie, albowiem są one w sposób oczywisty bezzasadne.

Przede wszystkim należy wskazać, iż zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można podnieść zasadnie wówczas, gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w

sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy jest w społecznym odczuciu karą niesprawiedliwą (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie, z dnia 27.12.2012r., II AKA 380/12 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 04.12.2012r. II AKA 374/12). Z rażącą niewspółmiernością kary za określone przestępstwo mamy do czynienia wówczas, gdy na podstawie wszystkich okoliczności mających wpływ na jej wymiar można ustalić, że zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej przy prawidłowym zastosowaniu dyrektyw wymiaru kary zawartych w art. 53 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż orzeczona wobec oskarżonego R. W. kara 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat nie nosi cech rażącej niewspółmierności (łagodności) w rozumieniu przepisu art. 438 pkt 4 kpk. Orzeczona w tym wymiarze kara uwzględnia w sposób należyty stopień społecznej szkodliwości czynu oraz realizuje w wystarczającej mierze cele kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego.

Na gruncie art. 438 pkt 4 k.p.k. nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - "rażąco" niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 stycznia 2014 r., II AKA 264/13).

Z pisemnych motywów wyroku wynika, iż sąd meriti miał na względzie cele zapobiegawcze i wychowawcze jakie kara ma spełniać. Podkreślił, iż chodzi o to, by sprawca nie powrócił na drogę przestępstwa i żeby zdawał sobie sprawę, że czyn którego się dopuścił grozi wymierzeniem surowej kary. Sąd Rejonowy słusznie wziął pod uwagę właściwości i warunki osobiste sprawcy, jego sposób życia zarówno przed jak i po popełnieniu przestępstwa.

Zgodzić się należy z Sądem Rejonowym, iż orzeczona kara jest adekwatna do stopnia zawinienia oskarżonego oraz stopnia społecznej szkodliwości czynu. Bez wątplenia aktualnie zachodzi wobec oskarżonego pozytywna prognoza kryminologiczna i nie jest konieczne dalsze oddziaływanie na niego w warunkach izolacji więziennej. Oskarżony R. W. pracuje, utrzymuje rodzinę i prowadzi ustabilizowany tryb życia.

Sąd Rejonowy miał również na uwadze, iż oskarżony R. W. był dotychczas jednokrotnie karany w 2011 roku za przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Czyn będący przedmiotem niniejszego postępowania był wynikiem wzburzenia emocjonalnego oskarżonego po kłótni z żoną i nie miał charakteru działania przemyślanego, podejmowanego z premedytacją. Co istotne po popełnieniu tego czynu oskarżony nie wchodził już w konflikt z prawem. Zgodzić się zatem należy z Sądem Rejonowym, iż wymierzenie oskarżonemu bezwzględnej kary pozbawienia wolności byłoby dla niego represją nadmiernie surową, wykraczającą poza cele kary. Co do orzeczonego okresu próby, niewątpliwie będzie on wystarczający i pozwoli na zweryfikowanie czy oskarżony wdrożył się w przestrzeganie przepisów prawa i zasad współżycia społecznego i czy postawiona pozytywna prognoza okazała się skuteczna.

Kara pozbawienia wolności powinna kształtować społecznie pożądaną postawę skazanego, a zwłaszcza wdrażać do poszanowania zasad współżycia społecznego oraz do przestrzegania porządku prawnego i tym samym przeciwdziałać powrotowi do przestępstwa.

Słusznie wskazuje skarżący, iż zdarzenie wywołane przez oskarżonego miało charakter bardzo poważny, jednakże przy wymiarze kary należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności w tym dane o osobie sprawcy, a także ogólne dyrektywy wymiaru kary, jak uczynił to Sąd Rejonowy. Wskazać zatem należy, iż dotychczasowy pobyt oskarżonego w zakładzie karnym w ramach stosowania aresztu tymczasowego w okresie od 8 kwietnia 2012 roku do 25 maja 2012 roku, a nadto orzeczona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat, w sposób dostateczny uświadomi oskarżonemu naganność jego postępowania i wdrożą go do przestrzegania porządku prawnego.

Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd zawarty w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 6 lutego 2014 roku (sygn. II AKa 1/14), iż istotą prewencji ogólnej nie jest wyłącznie wymierzanie surowych kar pozbawienia wolności, lecz kształtowanie w społeczeństwie przekonania o nieuchronności kary, jej dostosowanie do stopnia winy sprawcy i okoliczności podmiotowo-przedmiotowych czynu, a zatem - karanie sprawiedliwe i tworzące atmosferę zaufania dla obowiązującego systemu prawnego. Słowem, każdy czyn i każdy sprawca wymaga indywidualnego potraktowania.

Mając na względzie realia niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu meriti, iż orzeczona kara 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat jest karą współmierną i dającą zarazem zadośćuczynienie społecznemu poczuciu sprawiedliwości. Uwzględnia bowiem wszystkie dyrektywy jej wymiaru, a w szczególności zawarte w art. 53 kk. Kara pozbawienia wolności orzeczona w wymiarze bezwzględny byłaby karą zbyt surową, wykraczającą poza cele, jakie kara ma osiągnąć zarówno w zakresie indywidualnego jak i społecznego jej oddziaływania.

Na uwzględnienie nie zasługuje również apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego jako oczywiście bezzasadna. Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o zasądzenie wobec oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego kwoty 450 złotych tytułem obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem.

Rację ma skarżący, iż pokrzywdzony w terminie złożył wniosek o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody. Sam ten fakt jak również wydanie wobec R. W. wyroku skazującego nie oznacza, iż obowiązkiem Sądu Rejonowego było orzeczenie w myśl art. 46 § 1 kk środka karnego.

Orzeczenie tego środka karnego jest możliwe jedynie w przypadku skazania za przestępstwo, z którego wynikła szkoda. Z tych też względów zasadnie Sąd Rejonowy nie uwzględnił wniosku oskarżyciela posiłkowego o naprawienie wyrządzonej szkody w postaci stłuczonej przedniej szyby samochodu marki B. w wysokości 450 złotych. Nie ulega wątpliwości, iż roszczenie to nie ma bezpośredniego związku z czynem kwalifikowanym z art. 191 § 1 kk i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 kk przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk przypisanym oskarżonemu. Słusznie zauważa Sąd meriti, iż oskarżonemu nie przedstawiono zarzutu uszkodzenia mienia z art. 288 § 1 kk. Dodać należy, iż przedmiotem ochrony przestępstwa, za które oskarżony został skazany i za które wymierzono mu karę nie jest mienie.

Aby można było orzec środek karny w postaci obowiązku naprawienia wyrządzonej szkody, szkoda ta musi być bezpośrednim następstwem przestępstwa, za które oskarżony został skazany (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2013 roku, sygn. IV KK 192/13). Warunkiem orzeczenia obowiązku naprawienia szkody jest ustalenie a zatem także przypisanie oskarżonemu, że przestępstwem została wyrządzona szkoda. Tymczasem w niniejszej sprawie oskarżony został uznany za winnego tego, że stosując groźbę bezprawną poprzez zamachnięcie się siekierą zmuszał pokrzywdzonego do opuszczenia pojazdu a nadto za winnego usiłowania uszkodzenia ciała pokrzywdzonego. Z tych względów słusznie Sąd Rejonowy nie orzekł obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz oskarżyciela posiłkowego kwoty 450 złotych jako równowartości stłuczonej przedniej szyby samochodu.

Mając na względzie wszystkie przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku. Po myśli art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych obciążono oskarżyciela posiłkowego na rzecz Skarbu Państwa opłatą za II instancję w kwocie 60 złotych, nadto w oparciu o art. 636 § 2 kpk w zw. z art. 633 kpk obciążono go wydatkami za postępowanie odwoławcze w kwocie 10 złotych.